

27. maj 2016

Måltrettet nedsættelse af elafgift til varmepumper

Det danske afgiftssystem trænger til et eftersyn, så det i højere grad understøtter den grønne omstilling. Forskellige aktører har forskellige ønsker, men alle er enige om, at der her og nu er brug for billigere strøm til varmepumper, som udgør en hjørnesteen i den grønne omstilling. Den billigere strøm er helt nødvendig for at skabe et klarere incitament til at investere i varmepumper og kan indføres helt enkelt ved en måltrettet nedsættelse af elafgiften for varmepumper.

Hvorfor afgiftsreduktion til varmepumper?

Varmepumper adskiller sig fra andre opvarmningsformer ved at nyttiggøre energi i luft, jord, vand og overskudsvarme. For hver gang en væskebåren varmepumpe bruger 1 kWh, produceres der i snit 3-4 kWh varme. På den måde er varmepumper mere energieffektive end andre opvarmningsteknologier, og især i erhvervsliv og i den ældre boligmasse repræsenterer de en fleksibilitet, som er afgørende i en fremtidig, vind- og solcellebaseret elforsyning. Det gælder både som afbrydelig kapacitet og ved muligt køb af el i perioder, hvor vindmøller eller solceller producerer mere el, end der er efterspørgsel efter.

En nedsættelse af elafgiften vil også gøre det mere rentabelt at udnytte overskudsvarme i erhvervslivet. I forhold til nyttiggørelse af overskudsvarme foreslås det endvidere, at man ændrer på reglerne om overskudsvarmeafgiften, så der ikke længere skal betales afgift i sommerhalvåret ved ekstern nyttiggørelse i fx fjernvarmesystemerne, ligesom det allerede gælder for intern nyttiggørelse af overskudsvarme.

Effekten af den tidligere nedsættelse af elafgiften er udeblevet

Det er ikke lang tid siden, at afgiften på elvarme blev sat ned, bl.a. for at fremme varmepumper. Men udviklingen har tydeligt vist, at den tidligere nedsættelse af elafgiften til rumvarme ikke har haft den ventede effekt. Både i virksomhedsregi og på boligområdet går udbredelsen af varmepumper meget langsommere end forudsat i energiplanerne. Det skyldes i høj grad de faldende priser på olie og gas, som har udhulet varmepumpernes konkurrenceevne. Dertil kommer, at det er et voldsomt problem i forhold til udbygningen med varmepumper, at der fortsat ikke er lagt energi- eller CO₂-afgift på træpiller og anden biomasse, som derfor er i kraftig og u hensigtsmæssig vækst.

Hvor stor en nedsættelse er der brug for?

Varmepumperne vil bidrage til, at Danmark får mere værdi ud af allerede foretagne og planlagte investeringer i vedvarende energi – ikke mindst investeringerne i vindmøller. Derfor skal man ikke blot vente passivt på, at oliepriserne muligvis stiger igen i løbet af nogle år. Det er helt afgørende, at der sættes skub i udbygningen med varmepumper her og nu, også for at forhindre, at vi fastlåses i u hensigtsmæssige biomasseinvesteringer i mange år frem. Fra flere sider skønnes det, at der er brug

for at reducere elprisen til varmepumper med 40-50 øre/kWh. Det vil sikre en fornuftig rentabilitet i de fleste projekter. Vi foreslår derfor, at elafgiften på el til varmepumper nedsættes til EU's minimumsniveau (0,4 øre), hvilket vil betyde en reduktion på lige knap 38 øre/kWh i forhold til i dag. De underskrivende organisationer opfordrer regeringen til at gennemføre dette helt nødvendige skridt snarest muligt.

Provenutab ved afgiftsnedsættelse mindre end ved biomasse

En generel nedsættelse af elvarmeafgiften med 38 øre/kWh skønnes at føre til et umiddelbart provenutab på ca. 840 mio. kr., baseret på et svar fra skatteministeren af 29. januar 2016 (alm. del spørgsmål 87). En målrettet løsning kun for varmepumper vil betyde et umiddelbart mindre provenutab på lidt over 600 mio. kr. Efter tilbageløb ligger provenutabet forbundet med en målrettet løsning på mellem 380-530 mio. kr. Provenutabet opstår primært ved, at allerede eksisterende varmepumper bliver mere lempeligt beskattet. Fremadrettet ser regnestykkerne langt mere positive ud, fordi alternativet i alt for mange tilfælde er ikke-afgiftsbelagte importerede træpiller og skovflis mv. Til sammenligning kan nævnes, at de sidste 10 års vækst i brug af træpiller og flis har ført til et umiddelbart provenutab på lidt over 1 mia. kr. Det er hverken hensigtsmæssigt for skatteprovenuet eller for omstillingen til et fossilfrit samfund, at en yderligere stor mængde biomasse bindes i fjernvarmeproduktionen, når der bliver frit brændselsvalg efter bortfaldet af produktionstilskuddene til decentrale kraftvarmeverker ved udgangen af 2018. Der er større perspektiver i at fremme varmepumper både i den kollektive forsyning og i de individuelle hjem.

EU-retten forhindrer ikke en målrettet løsning

Det er ikke generelt muligt at indføre lempeligere energibeskatning af energi, der bruges i bestemte teknologier. Men EU-kommissionen kan indstille til Rådet, at en medlemsstat får mulighed for en fritagelse, hvis særlige politiske hensyn taler for det. Hensyn til energipolitikken vil indgå i denne vurdering, jf. et svar fra skatteministeren fra 29. januar 2016 (alm. del spørgsmål 86). I den forbindelse er det væsentligt, at udbredelsen af energieffektive og fleksible varmepumpeløsninger er af stor energipolitisk betydning. Ifølge skatteministerens svar fremgår det, at man ikke kan målrette afgiftsnedsættelsen yderligere, så den kun gælder for varmepumper til særlige anvendelser (f.eks. store varmepumper i kraftvarmeverker). Derfor må den foreslåede afgiftsnedsættelse som minimum gælde for alle varmepumper uanset størrelse og anvendelse, hvilket også samfundsmæssigt er den bedste løsning.

De praktiske problemer er til at håndtere

Der er ikke praktiske udfordringer af betydning knyttet til en målrettet afgiftsnedsættelse for varmepumper. Der skal ske en mindre justering i energiselskabernes afregningssystemer. BBR-registret holder i forvejen styr på, hvem der har varmepumper som primær opvarmning. En målrettet afgiftsnedsættelse til varmepumper vil samtidigt give virksomheder og boligejere et incitament til at føre registret ajour. I BBR-registret vil det i den forbindelse være en fordel, at der etableres en klar skelnen mellem elbaserede varmepumper og andre varmepumper, hvilket relativt let kan ske i forbindelse med introduktion af BBR's nye IT-system.

Samlet konklusion

De underskrivende organisationer vil opfordre regeringen til at gøre varmepumpe løsninger mere konkurrencedygtige ved her og nu at sikre, at afgiften på el til varmepumper nedsættes.

Christian Ege	Lars Abel	John Nordbo
Det Økologiske Råd	Varmepumpefabrikantforeningen	WWF Verdensnaturfonden

Tarjei Haaland	Susanne Herfelt
Greenpeace	Danmarks Naturfredningsforening